

אסור להחזירה.

אמנם כהן שהיתה בידו רטיה מערב שבת, ובא לעבוד עבודה במקדש, והוצרך להסירה כדי שלא תהא חוצצת בין ידו לעבודה, מותר לו להחזירה לאחר גמר העבודה, והסיבה שהתירו לו חכמים להחזירה, כדי שלא ימנע מלעבוד, שכן אם לא היה יכול להחזירה, לא היה מסירה, ולא עובד.

אמנם, לולא שאמר עולא, שטעם דין זה משום שהתירו סופו משום תחילתו, היה מקום לומר, שהסיבה שהתירו להחזיר את הרטיה כי לא גזרו על השבות במקדש וגם כהן שהסיר רטיה שלא לצורך עבודה רשאי להחזירה.

אבל עכשיו שלימד עולא שטעם ההיתר הוא כדי שלא ימנע מהעבודה, לא הותר הדבר אלא לכהן הבא לעבוד, ולא לשאר כהנים.

ולדברי רחבא אמר רבי יהודה^א, יש דין נוסף שטעמו משום שהתירו סופו משום תחילתו, הוא דין פותח חביתו ומתחיל בעיסתו על גב הרגל, המבואר בסמוך בעזה"י.

אולם עולא לא מנה אותו, כי דין זה אינו מוסכם על הכל שהרי נחלקו בו חכמים על רבי יהודה, ועולא לא אמר אלא דברים שטעמם כן, ומוסכמים הם על הכל, [ודברים שנחלקו בהם בית שמאי לא החשיב כאינם מוסכמים, כי בית שמאי במקום בית הלל אינה משנה].

ד. פותח חביתו ומתחיל בעיסתו על גב הרגל.

כלל בדינו, אף שכל ימות השנה עמי הארץ בחזקת טמאים, ברגל בחזקת טהורים הם, ונחלקו חכמים מה דין טהרות שנגעו בהם עמי הארץ ברגל, ועבר הרגל.

לדעת חכמים – כשנגעו בהם עמי הארץ ברגל, כבר נטמאו, אלא כדי שלא לביישם, אמרו חכמים, שיחשבו כטהורים², אבל לאחר הרגל, נחשבים כטמאים למפרע.

^א יש מפרשים, ספק משמיה דרבי יהודה נשיאה, ספק משמיה דרב יהודה. ואני אומר, לא ראה רחבא את רבי יהודה נשיאה, דהא מפומבדיתא הוה, ולא מצינו שעלה לארץ ישראל. ועוד, כי אמרינן בעלמא דדייק וגמר שמעתתא מפומיה דרביה כרחבא דפומבדיתא, הוה לן למימר, דאפילו ספיקי דגברי גריס, כדאמרינן בדבר יהודה בהכל שוחטין. ונראה בעיני, משום דרבו מובהק היה, ולא היה לומד מרב אחר, הוה קרי ליה רבי, דלא נספקיה בדבר יהודה אחרינא. [רש"י].

² אפשר משום שכל הטומאה הזו מדברי חכמים ובטלוח ברגל.